

Datum	Referens	Dnr
2013-04-16	U2013/2230/S	74/13

Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Yttrande över förslag avseende vissa frågor om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare

Lärarnas Riksförbund har givits möjlighet att lämna synpunkter på ovanstående remisspromemoria.

Sammanfattning av förbundets synpunkter

- Lärarnas Riksförbund välkomnar att det införs en övergångsregel för äldre lärare.
- Lärarnas Riksförbund föreslår att regeringen skyndsamt utreder hur lärare under 50 års ålder, med minst tio års erfarenhet, ska kunna validera sina erfarenheter av undervisning i ett ämne där de saknar behörighet.
- Lärarnas Riksförbund avstyrker nyttjandet av begreppet *lokal behörighet*.
- Förbundet tillstyrker att exempelvis danspedagoger som tidigare inte kunnat läsa en utbildning som leder till lärarexamen ges möjlighet att komplettera sin utbildning. Lärarnas Riksförbund anser dock att utbildningen bör leda till lärarexamen. Möjligheten bör också begränsas till färre ämnen än de som föreslagits.
- Lärarnas Riksförbund har tagit för givet att Skolöverstyrelsens behörighetsförklaringar ska gälla för legitimation men välkomnar att regeringen klargör att så är fallet.

Förbundets synpunkter på förslag om möjlighet till lokal behörighet

Lärarnas Riksförbund välkomnar att regeringen nu lägger fram ett förslag som utgår ifrån det initiativ till en ytterligare övergångsregel för lärare över 60 år som förbundet tidigare tagit. Regeringen föreslår att åldersspannet ska ökas till lärare som 2015 uppnår 50 års ålder. Regeringens förslag innebär att ämnesbehörighet kan fortleva bortom 2030. Detta kan förebyggas dels genom att underlätta för fortbildning genom ytterligare s k lärarlyft, dels genom att uppmana huvudmännen att i allra största mån tjänstefördela genom beaktande av behörighet.

Lärarnas Riksförbund föreslår att regeringen skyndsamt utreder möjligheten att legitimerade lärare under 50 års ålder, och med minst tio års erfarenhet av att undervisa i ett ämne där de saknar behörighet, kan prövas av högskolan för validering om deras erfarenhet och utbildning kan motsvara de utbildningskrav som motsvarar behörighet i ämnet.

Lärarnas Riksförbund vill påtala den orimlighet som finns i att lärare som kompletterat sin examen nu avkrävs ett högre poängtal för att erhålla legitimation i ett ämne än vad som krävs av lärare som har motsvarande poängtal inom sin grundexamen

Begreppet "lokal behörighet" bör enligt Lärarnas Riksförbund inte användas eftersom det associeras med den tid då just behörighet inte fanns. Ett användande av begreppet kan leda till en rad oönskade konsekvenser. Lärarnas Riksförbund vill istället se en utökning av nuvarande övergångsregel (Lag 2010:801 § 33) för lärare som uppnår en viss ålder under år 2015. Innebörden blir i så fall att användarregeln från 1985 års skollag ska tillämpas för dessa lärare så länge deras nuvarande anställning består. De ska därmed ha en utbildning som är avsedd för den undervisning de *i huvudsak* ska bedriva.

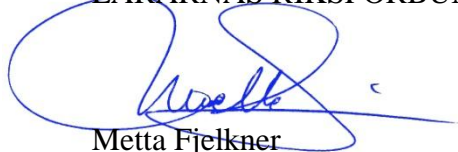
I de fall den gamla skollagen inte följdes och lärare anställdes helt utan behörighet eller användes för undervisning som inte alls "i huvudsak" motsvarade behörigheten krävs fortfarande åtgärder, om den tidigare skollagens mening fullt ut ska följas. Därmed avvisar förbundet förslaget att förskollärare ska ges möjlighet att fortsätta bedriva undervisning i årskurs 1-3 utan lärarexamen och lärarlegitimation. Detta eftersom den tidigare skollagen inte följts ifall de använts för undervisning i grundskolan.

Förbundets synpunkter på övriga förslag

Förslaget att danspedagoger med flera ska ges möjlighet till lärarlegitimation är något som förbundet efterfrågat och därmed också välkomnar. Däremot anser vi att den förslagna utbildningen ska leda till en lärarexamen eftersom det är en viktig princip att just lärarexamen ska ligga till grund för lärarlegitimationen. Förbundet anser också att det enbart ska gälla ämnen där det inte erbjudits något reguljär lärarutbildning och därmed inte för ämnena musik och slöjd.

Förbundet erfar att Skolverket haft för avsikt att likställa äldre behörighetsförklaringar från Skolöverstyrelsen med lärarexamen. Det är dock positivt att regeringen bekräftar att detta är en riktig hantering.

Med vänliga hälsningar
LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Metta Fjelkner
Förbundsordförande

Anna Jändel-Holst
Utredare